

Razvojna partnerja

DRUŠTVO ZA MARKETING
SLOVENIJE

Vsebinski partner

Medijski partner

Uradni medijski partner ISTMA World

irt3000

facebook.com/irt3000

» Šibak evro je velika težava

Sicer nisem ekonomist, a mi je kristalno jasno, da nam šibak evro prav nič ne koristi. Kaj storiti?

Evropska skupna valuta evro že vse od začetka spopadov v Ukrajini izgublja tla pod nogami – vsaj v primerjavi z drugimi svetovnimi valutami, posebej dolarjem. Preden je Rusija napadla Ukrajino, smo za en evro dobili 1,15 dolarja, kar je tudi nekakšno večletno povprečje oziroma razmerje med omenjenima valutama. No, julija je vrednost evra zdrsnila pod vrednost dolarja – prvič po dveh desetletjih. Čemu evro pada in kaj to pomeni za nas?

Splošno poslabšanje gospodarskih obetov evroobmočja je predvsem posledica skokovitih cen energentov in strahu, da bo Rusija povsem prekinila dobavo zemeljskega plina stari celini. Prav ta strah vleče skupno evropsko valuto navzdol. Zdi se, da je prav (pre)velika odvisnost velikih gospodarstev, kot sta Nemčija in Italija, od ruskega plina, vznemirila vlagatelje, ekonomisti pa evroobmočju že napovedujejo skorajšnjo in zelo bolečo recesijo. Svoje je k šibitvi evra prispevala tudi Evropska centralna banka (ECB), ki se je doslej upirala strmim dvigom obrestnih mer – ukrep, h kateremu so se zatekli v ZDA, saj želijo z agresivnim dvigovanjem obrestnih mer znižati inflacijo.

Očitno je, da sta obe strani pri tem relativno neuspešni, saj se tudi na ameriških tleh čudijo izjemni inflacijski pritiski, pritiski na cene, na obzoru so nova finančna, nepremičninska in gospodarska kriza. (Začasno) se lahko smeji le dobro situiranim Američanom, ki potujejo po Evropi, saj za svoj denar dobijo veliko več kot prej. In kupcem evropskih izdelkov, npr. luksuznih vozil.

Psihološka meja je prebita

Dodatna težava je v tem, da je v teh časih negotovosti zaradi ameriške »nevpletenosti« v vojno v Ukrajini ameriški dolar pridobil na privlačnosti – vlagatelji ga vidijo kot nekakšno varno zavetje za svoja sredstva (ta občutek varnosti je seveda relativen, saj tudi dolarju vrednost sproti

»poje« visoka inflacija). Je pa treba biti iskren in priznati, da so naložbe v dolarjih ta hip manj izpostavljene nekaterim velikim svetovnim tveganjem.

V času pisanja tega prispevka se je tečaj evro/dolar še vedno gibal pod t. i. pariteto. Torej je bil en evro vreden (malenkost) manj kot en dolar. A prav ta pariteta je doslej veljala kot izjemno močna in tudi psihološka meja – nekakšna najmanjša vrednost, od katere se nato evro »odbije«. Pri pariteti postane tudi evro privlačnejši za vlagatelje (saj je poceni) in se naložbe vanj okrepijo. Toda trenutni makroekonomski kazalniki, ki pričajo o tem, da je nova kriza pred evropskimi vrati, tej valuti kratkoročno ne napovedujejo lepe prihodnosti. Analitiki pri Deutsche Bank so že napovedali, da bi lahko tečaj evra padel do nekje 0,95 dolarja, kar je ekstremna vrednost, ki je tečajnice niso videle že več kot pol stoletja.

Primate se za denarnice

Kako torej šibak evro vpliva na potrošnike? Padec evra je in bo še dodatno obremenil evropska gospodinjstva in podjetja, ki jih že tako pesti rekordno visoka inflacija. Šibkejša valuta bo podražila uvoz blaga, ki je večinoma izražen v dolarjih. Kadar gre za surovine ali polizdelke, lahko njihovi višji stroški dodatno zvišajo lokalne cene v evrih.

V normalnih časih se na šibko valuto gleda kot na dobro novico za izvoznike in izvozno močna gospodarstva, kakršno je Nemčija. Toda zaradi trenj v globalni dobavni verigi, sankcij in vojne v Ukrajini to niso običajni časi. Tudi evropski (in z njimi slovenski) izvozniki v ZDA imajo te dni kvečjemu srednje kisel nasmešek na obrazu.

Kot posamezniki na gibanje tečajev svetovnih valut nimamo prav nobenega vpliva. Vse, kar lahko storimo, je to, da se primemo za denarnice in malce bolj zatismo pas ter (z naložbami) počakamo na lepše čase.

Darko Švetak, urednik